

Lõputöö pealkiri: Pealtavatavate ja aluskonteinerite kasutamise võimalused ning eelised erivedude korraldamisel liinilaevanduses

Diplomitööd

Lõputöö autor: Piret Smirnova

Lõputöö juhendaja: Yrjö Saarinen

KOKKUVÕTE

Käesoleva lõputöö eesmärk oli selgitada välja pealtavatavate ja aluskonteinerite kasutamise võimalused ja eelised erivedude planeerimisel liinilaevanduses ning jõuda järeldusele: kas uuritavate konteinerite kasutamine toimub kasvavas või kahanevas trendis ning missuguseid väärtusi annavad need konteinerid?

Töö koostamise ning uurimise käigus selgus, et pealtavatavate ja aluskonteinerite kasutamise võimalusi ja eeliseid on mitmeid tänu konteinerite ehitusele, standardmõõtudele, raskustaluvusele, avatusele ja seeläbi erinevatele laadimisvõimalustele. Pealtavatavate konteinerite piiranguteks on konteinerite laius, pikkus, kaal ja ka laeva mahutavus. Aluskonteinerite kasutamise piiranguks on laevade mõõtmed, mahutavus ja kaal.

Uuritavate konteinertüüpidega saab vedusid korraldada nii konteinerilaevadega kui ka veeremlaevadega. Eriveosed on ebaühtlase kuju ja raskusega, seetõttu liinilaevanduses ei oleks üldjuhul ülegabariitsete ja raskete kaupade vedu optimaalne kuna lastiruumi kadu oleks suur. Pealtavatavad ja aluskonteinerid võimaldavad optimeerida lastide paigutust; luua ühtlase, ruumilise ja tugeva tasapinna, mis on eriveoste vedamiseks hädavajalik, kaitsmaks teisi laste ja ka eriveolisi laste. Järelikult uuritavate konteinerite kasutamine aitab liinilaevasid muuta justkui eriotstarbelisteks laevadeks, sest need võimaldavad laadida-lossida ülegabariitseid ja raskeveolisi laste, mida üldjuhul saab ainult vedada mitmeotsatbeliste tekilasti vedajatega.

Statistiliselt kasutatakse iga aasta uuritavaid konteinereid rohkem, sest konteinerite tootmine on suurenenud. 2019. aasta lõpuks prognoositakse uuritavate konteinerite olemasolu kogu maailmas kokku 658 500 TEU-d, mida on 48 000 TEU võrra rohkem kui seda oli 2016. aasta lõpu seisuga (Tabel 8). Järelikult pealtavatavate ja aluskonteineritega vedude korraldamine liinilaevanduses toimub kasvavas trendis

ning eriveod muutuvad iga aastaga rohkem rakenduslikumaks, sest uuritavaid konteinereid ei ole otstarbekas kasutada mitmeotstarbeliste tekilasti vedajatega.

Võrreldes ka veel mitmeotstarbeliste tekilasti vedajatega on liinilaevadega soodsam vedada väiksemaid, kuid erimõõtmetes kaubakoguseid, sest veohinda arvutatakse üldjuhul arvestusliku kauba kaalu ja tariifimäära alusel. Tariifi hind kujuneb laeva näitajatest ja teekonna populaarsusest (7.1). Mitmeotstarbeliste tekilasti vedajatega toimub prahihinna arvutamine ühe kindlaks määratud lõpphinna alusel, mis tuleneb soovitud teekonnast, laeva reederi kuludest ja lisatud koefitsientist.